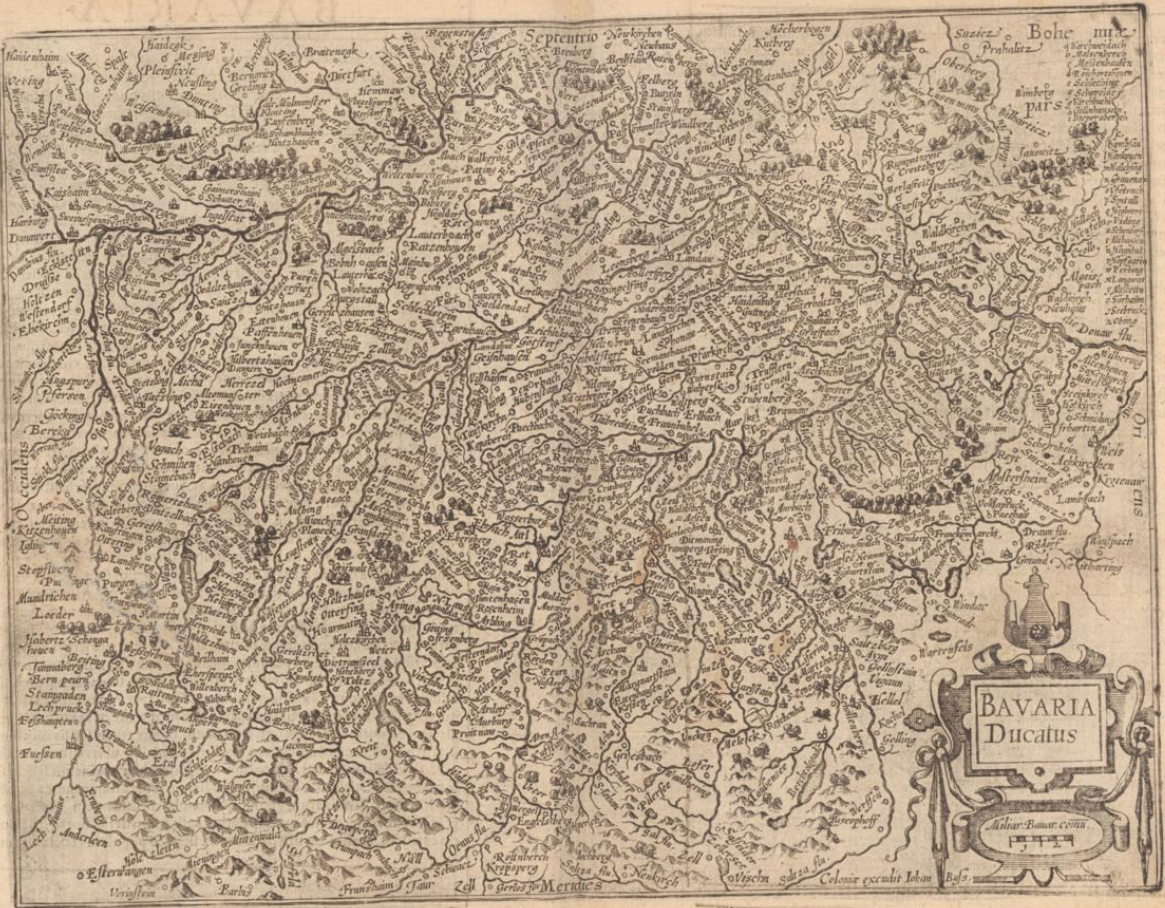


Bavaria Germaniæ provinciæ ab Auaribus Hunnorum reliquijs, qui Noricis expulsis in ea terra consedere, adiecta litera B. appellatur. Boiaria etiam à Boijs Cisalpinæ Galliæ populis hoc loci aliquando moratis dicitur. Noricum olim fuit, & Danubio insigni fluuio ex Sueuia profluente, irrigatur. Austriam, Stiriam, & Carinthiam in se comprehendit, quod iidem homines iisdem ferè moribus & lingua vtantur. Citradanubiana regio, quam scilicet Romani Principes post Augusti tempora occupauerunt, cito agnouit Christû, diuisaq; fuit in quatuor Episcopatus, Salzburgensem, Ratisbonensem, Patauiensem & Frisingensem. Nulla Germaniæ provinciæ pluribus cultioribusq; illustratur urbibus. hæc terra priusquam in provinciæm redigeretur, à proprio Rege ad Arnolphi vsq; Imperatoris tempora administrata est; deinde duces habere cœpit, hodieq; tenet. Suscepta autem fide orthodoxa, simul leges & viuendi instituta genti sunt præscripta, nempe de Ecclesiæ libertate, de incendiarijs ecclesiarum, de confugientibus ad Ecclesiæm, de clericorum percussoribus, de decimis, de seditiosorum pœna, ite leges castrenses de libertis, de nuptijs, de causis mulierum, de furtis, de legibus agrarijs, de commendatis & commodatis, de hereditatibus, de emptionibus & venditionibus, &c. Illis legibus Bauari ante aliquot secula paruere, nonnullisq; adhuc. Regio ipsa præterquam vbi Australior est, non feritur, nemorosa multum est & montuosa, vt vna propemodum sylua videri queat. Hercyniæ enim portiones sunt omnes in ea sylua, ac totum propemodum eam olim hunc tractum contexisse vix dubiû est: rei q; fidè facit vel illud ipsum quod Aichstadio fertur; excidisse nimirum eo loco nemus seu quercetû D. Bonifacium, ac monasterium eo loco condidisse Benedictinorum: cõfluente autem vndiq; ad illud magna hominum, tam secularium quàm spiritualium frequentia, tanta sumpsisse incrementa, vt in urbem excreuerit, cui ex re nomen relictum sit Aichstadium. **A**ich enim Germanis quercum significat. Suesglandibus syluestribusq; pomis tanta copia nutrit, vt veluti Vngaria boues ita hæc sues cæteris Europæ nationibus largè suppeditet. Gens ipsa vëstita vt plurimum blauo colore amicitur, ocreis libentius vsq; ad Alpes & Athesim flu. Vnde Strabo: Incoluerunt Rheti & Norici summa Alpium cacumina quæ in Italiam declinatur, appellatiq; sunt Rheti, Vennonnes & Lepontij, qui paupertate adacti, spoliabant viatores qui per Alpes in Italiam transibant. Non erat tunc certa & trita via ex Germania in Italiam, sed erant conscendendi montes, & rursum descendendum in valles; insidiabanturq; transeuntibus Romanis raptores & latrones, dispoliantes & iniurijs afficientes eos, præsertim quâdo Imperatores exercitibus suis mittebant pecunias. Vicinis tamen suis nihil incommodi intulerunt illi latrones, ementes ab eis cibos & vitæ necessaria. Durabat autem aliquamdiu huiusmodi latrunculorû sæuitia, quousq; per Cæsarem Augustum extincti sunt, atque iter magno labore ingentibusq; expensis per montiam & Saxorum asperitatem, per glaciem & niuem fuit inuentum & paratum. Hodie etiam suillis moribus satis famosa gens hæc est, & quod dolendum, duobus etiam vitijs plus reliquis notantur, in hospitalitatis videlicet & furti. Monacum siue Monachium principis sedes est amœnitate loci profectò Ducis aulæ dignissima ad Hsaram rapidissimum amnè ex saltu Schiratio, Alpiû scilicet Penninarum gremio in Danubiû profluentem. recësetur autem inter pulcherrimas Germaniæ vrbes, palatio, tēplis, monasterijs, hortis, fōtibz tātō artificio extructis, vt alibi vix illis paria repire sit. adeo populosa vt octo decim millia fami-



liarum in ea numerentur, bibliothecam habet xi. circiter millibus voluminū instru-
 ctam, agrum vix alterius rei quā frumenti feracem habet. vrbes præterea plurimas,
 vt vix alia sit Germaniæ prouincia pluribus ac splēdidiobus adio ornata: vrbibus ipsa
 Bauaria, hodieque deserta non est, vt Strabo tradit, & sicut suo fortassis tempore fuit.
 Aer vt plurimū salubris, & regio amœna est, Magna copia frumenti reperitur circa
 Ratisponam & Landshutam; at vinum in paucis crescit locis idq; agreste, sed nobilia
 importantur vina ex Alsatia, Franconia, Austria, thesi, & à Nicro: vicissimq; sal, cuius
 magna ibi paratur copia, effertur. In Nortgoia propè Ambergam & Sulzbachum
 terra turget minera ferri, suppeditatq; omnibus fluuijs materiæ sufficientiam, vbi in
 diuersis officinis fabrilibus cogitur in ferrum. Ammes qui malleos in officinis con-
 tinuò agunt sunt Fils, Nab & Pegnitz. Præterea in comitatu Tyrolensi iuxta oppidum
 Schvatz, annuatim immēsus thesaurus argenti & æris eruitur ex penetrālibus terræ,
 atque sine cessatione aliquot millia virorum in profundo terræ atque Plutonis reg-
 no destinentur. Multis denique fluminibus & lacubus piscosis regio hæc conspicua
 est. De amplissimo hoc Ducatu Annales egregios reliquit Ioannes Auentinus cogn.
 Turnmaier, Abulina Boiariz oppido natus, patrię suę decus eximium, vt qui post pa-
 triam scholam Ingolstadij in literis egregiè eruditus; Lutetiæ Parisiorum Magister
 bonarum artium saluatus, quas multis dehinc annis Viennæ Austriæ, Cracouiæ, In-
 golstadij publicè priuatimq; professus: neque ita multò post Illustr. Boiariz Princi-
 pum Ludouici & Ernesti doctor cōstitutus, quò ipse munere cum laude defunctus,
 cū historiæ scribendæ studio flagraret mirificè, perlustratis Germaniæ ferè
 totius, ac præcipuè Boiariz monumentis & bibliothecis; magni vir la-
 boris, summæq; industriæ, ac lectionis planè reconditæ, Anne-
 lium relicto post se opere absolutissimo, satur æui,
 satur gloriæ, obiit Ratisbonæ anno 1533.
 ætat. 68. in æde diui Heymeræ
 ni sepultus.

